

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO „SLOVENSKEGA
PLANINSKEGA DRUŠTVA“

XXII. LETNIK ————— 1922 ————— ŠTEV. 1

Planinski spomini.

Piše duh. svetnik župnik Jakob Aljaž.

Predpomnja.



77. letu svoje starosti, rojen je dne 6. julija leta 1845, se je odločil častni član Slovenskega Planinskega Društva »Triglavski župnik«, duhovni svetnik **Jakob Aljaž**, da vzame pero v roke in piše za naš »Planinski Vestnik« svoje planinske spomine.

Izza leta 1889 župnikuje na Dovjem pod Triglavom in vsa dolga leta do današnjega dne je z neverjetno telesno in duševno čilostjo, s čudovito preudarnostjo in spretnostjo na poljih in pri nalogah, za koje je sicer treba strokovnjaških študij in izkušenj, kot samouk in bister opazovalec vedno pogodivši pravo, deloval neumorno in z velikimi žrtvami za odkritje in pristop najlepšega, najvišjega slovanskega pogorja, očaka Triglava in njegove okolice; stal je od početka na idealnem narodnem stališču in se je zato z vso vnemo oklenil našega Planinskega Društva, da je zmagovito tekmovalo z nasprotniki in moglo razviti delovanje, kojega uspehi se morejo meriti z onimi v najkulturnejših državah. Brez župnika Aljaža bi ti uspehi ali sploh ne, vsekako pa v sedanjem obsegu ne bili doseženi!

Njegovi »Spomini« bodo nudili sila zanimiv vpogled v početke slovenskega planinstva in bodo spremljali njega brzi pokret do današnje višine; Aljaževi sotrudniki in soborci se bodo ž njim z veselimi občutki zamišljali v dobo živahnega nesebičnega delovanja, a mladi naj se učijo ob njih, kako je treba delati za narod in prosveto.

Pisani so »Spomini« v preprostem, lahnem, često šaljivem tonu, kakor je značilen baš za našega ljubljenca, kljub 77 letom mladostnega, vedno delavnega in požrtvovalnega »Triglavskega župnika« Aljaža.

Uredništvo.

1. O Triglavu in okolici.

(Govoril l. 1896. v Narodnem Domu v Ljubljani.)

„Slavna gospoda!

Kadar hribovec stopi v lepo mestno dvorano, med odlično gospodo, je nekoliko bojazljiv, toliko bolj, če vidi pred seboj električno luč; kajti mi na deželi vidimo električno luč le tedaj, ko se — zabliška. Pa saj je navadno tudi mestjan bojazljiv, če ga peljemo na visoko skalovje, kjer vidi na vse strani globoke prepade. Počasi pa se oko na vse navadi ...

Povabljen sem od odbora, da naj ta večer kaj govorim; pa o čem? Predmet mojega govora boste, sl. gosp., sami uganili, če Vam povem sledečo zgodbico: Deklič z Dovjega je bil poleti enkrat na Bledu in je poslušal, kaj se dva neznana civilna gospoda pogovarjata. Eden pravi drugemu: „Ti ne znaš drugega govoriti ko o Triglavu, kakor Aljaž na Dovjem.“ — Sedaj že veste, o čem bom jaz govoril.

Znanstvene zgodovinske razprave o Triglavu so že drugi pisali, n. pr. prof. Orožen, slavni hribolazec Julius Kugy in drugi. Meni ne ostane drugega, nego povedati Vam nekatere črtice o Triglavu in okolici, kakršen je sedaj, potem pristaviti nekatere pravljice, ki so znane okoli Triglava in dodati svoje osebne refleksije. Moj namen pa je, širše kroge navdušiti za lepo, vzvišeno planinstvo. Kako se mi bo to posrečilo? Luther je dal svojim učencem ta-le svet: „Tritt' keck auf, mach's Maul auf, hör bald auf.“ In jezuit (ki je zvit) daje svojemu učencu svet: „Brevitate se commendet, t j. Le prav na kratko!“ Moj govor bo tedaj trpel pičle pol ure.

Kneipp hodi okoli in hvali vodo, jaz pa Triglav in planine. Ko sem bil zadnjič na Češkem v Homotovu, kjer je nekaj mesecev prej Kneipp predaval, so mi rekli, da sem podoben Kneippu. Pa druge podobnosti menda ni med nama, kakor da imava oba — veliko bučo. Pač pa je sorodnost med kneippanjem in turistiko; kajti oboje poživi telo in duh. Oboje odganja iz telesa tiste neslane gosposke bolezni: nervoznost (po kmečko: sitnost, puščoba), zastajenje telesnih sokov, zlato žilo, zaprte vetrove in tisoč drugih bolezni, ki jim negosposki človek še imena ne ve. Nekaj dni bivaj v čistem, prostem, neokuženem planinskem zraku, kjer ni nobenih nalezljivih bacilov, in vrnil se boš kakor čvrst mladenič, pomlajen vsaj za 10 let. Če se po ravnem izprehajaš, imajo le noge dobiček, če pa zlezeš na goro, vsi udje.

Toda slišimo ugovarjati nasprotnike, stare filistre in druge nizko-misleče tako-le: „Ta Aljaž mora prav norec biti, da gor po skalah kočje stavi! Saj gora ni nora; ta je nor, ki gre gor!“ Drugi se nam rogajo z nemškimi besedami: Wärsť nit aufagstiegen, wärsť nit

obag'fallen. Turist ga pa zavrne: Wärist du aufagstiegen, wärist gesund geblieben; weil du unten g'soffen, hat dich der Schlag getroffen.

Tisti, ki imajo estetični čut za lepo, vzvišeno, za umetnost, so na naši strani in z nami občudujejo vrh planin krasoto stvarjenja Božjega. Pa pelji našega nasprotnika v dvorni muzej v galerijo slik, in potem — na vrček pive in videl boš, kje mu bolj ugaja! Takemu zadostuje zbirka slik v Blasnikovi pratiki! Če še nadalje zabavlja, ne zasluži drugega, kakor da ga k jaslim privežemo in mu zobat damo.

„Pa toliko se jih ponesreči“, ugovarjajo drugi. Mi zavrremo: „Ponesrečijo se ljudje tudi v vodi, na železnici, na cesti, v sobi . . . Saj ni treba vsakemu po nevarnih, neznanih stenah laziti! Zato pota delamo in popravljamo in koče stavimo, da se ne bi kdo ponesrečil! Krasni razgled pa lahko vsak uživa.“

Dr. Chodounsky mi je rekel: „Bolj ko po gorah hodimo (jaz, moja žena in moji otroci), bolj trdni smo in „lenobo, počitek je hudič iznašel.“ To sem zapazil tudi pri svojih delavcih: prvi dan so nesli na Triglav po 30 kg, drugi dan po 40 do 50, tretji dan nekateri že 60 do 67 kg.

Letos (1896) sem bil v 14 dneh trikrat na Triglavu. Drugič sem pol ložje šel, tretjič čisto lahko, bil sem ob $\frac{1}{2}$ 7 še na Kredarici, ob $\frac{1}{2}$ 8 (ko je bila noč) v sredi Gubá in ob 11 doma, in drugi dan, čisto nič truden, sem spremil goste k Peričniku v Vratih. Lani pa sem šel 24. sept. zjutraj od doma na Triglav in sem bil zvečer zopet doma, drugi dan pa sem zopet drugam potoval. — Po pravici pesniki navdušeno opevajo gore: Vodnik, Potočnik, Gregorčič, Finžgar, Medved. Slavni Baumbach je s svojim Zlatorogom posebno počastil Triglav in Slovence. (Tu je govornik citiral nekatere verze omenjenih pesnikov, posebno Baumbacha.) Gora Bogatin, katero Baumbach omenja, leži na jugu od Triglava blizu Kanjavca in se vidi kot rujav plaz; kajti Bohinjci že tam leta in leta brskajo in kopljejo, da bi do zlata prišli, pa se jim še ni posrečilo. Baumbach si je vzel tipe dotičnih oseb v Zlatorogu iz Mojstrane; o tem bom poročal na drugem mestu. Čudno, da Valvasor Triglava ne omenja; morebiti mu je Krma taisto, kajti on piše: Wenn der Teufel in der Krma peitscht, ist gleich schlechtes Wetter. —

Nekateri učenjaki trdijo, da pred Willonitzer-jem l. 1778 ni bila živa duša na Triglavu. Dasiravno nimamo v kroniki pozitivnih podatkov za nasprotno trditev, vendar to lahko ovržemo z zdravo domačo logiko: Pred 30. leti pelje Požganc gospodo po tedaj navadni poti skoz Krmo čez Mali Triglav na Veliki Triglav; Železnik, kozar, skozi Kot. Čez Zeleni Plaz so videli lovci plezati gamse in so plezali sami. Pavlin iz Trente je prehodil Kugyjevo pot; Dovžani hodijo sploh in še sedaj po

grših krajih, ko ovce zaskočijo (prišla sta na Stenar naravnost oba Jakeljna). Lovec Rabič je bil na Suhem Plazu; lovcu in pastirju srce ne miruje, dokler ne pride na najvišji vrh!“

Nato je govornik opisal Triglav od obeh strani, od sprednje in zadnje (Zadnjica). „Ledenik (edini ostanek iz ledene dobe) je zmiraj manjši. — Sedaj je pot na Triglav za vsakega, ki nima omotice. To lahko odpravi; en teden naj hodi vsak dan — v zvonik in naj po eno uro skozi line na tla gleda: oko se bo privadilo!“ —



Zasneženi Triglavski vrh.

Našel in opisal je govornik nove pote s Triglava: a) navadni, b) Kugyjev „nevaren!“ c) proti Sedmerim jezerom, č) proti M. Terezije koči (nepraktičen!). Do Kredarice, dva pota: 1) od Dežmanove koč 2) na Konjščico (praktičen).

Živahno je slikal lepoto Kredarice, milino kapelice, je v duhu vodil planince v Vrata, v Kot, do Mlinarice, po Krmi, je govoril o planinskem živalstvu in rastlinstvu in je v domišljiji zrl na električno železnico, izpeljano po njegovih načrtih na vrh Triglava. Sklenil je s sledečimi besedami: „Na Triglav so prispeli prej eden, dva, trije planinci na leto — zadnja leta 50, 150, 300. (Leta 1920 jih je bilo na vrhu nad 1500! Opomba uredništva). Gospe, gospodične, jako me veseli, da ste tudi Ve prijateljice Planinskega Društva. Gospe, spremljajte v turistovski obleki svoje može z dolgo palico v roki na planine. Gospodične, če boste šle poleti na vrhove naših prekrasnih gora, napravljene kot planinke, še bolje po Vodnikovo kot planšarice ali gorenjske Mine, boste dobile trikrat tako brhke in bogate ženine! Vprašajte pa tudi pred

poroko, ali je Vaš ženin res vpisan — v Planinsko Društvo: tak pritisk na ženina je privoljen! In naše Planinsko Društvo bo procvitalo; no, in zrastel bo čvrst, krepak planinski zarod. Ne bo dolgo in romalo bo tisoč turistov ¹⁾ na naš prekrasni Triglav, še več pa na Kredarico. Vse kočice bodo prenapolnjene! Ko bode ravnopravnost izvršena, se bodo narodi med seboj ljubili in tudi na Triglavu obhajali praznik sprave in neskajljene radosti, v kar Bog pomozi!“

Dostavek. S tem govorom, ki je, kakor nam poroča g. Aljaž, delal furore, se je zaneslo zanimanje za Triglav in za planinstvo sploh v širše kroge in je naše Plan. Društvo, tedaj skromno in nerazvito, zado- bilo krepko pobudo in višji polet. Z Aljaževo pomočjo se je zdaj pri- čela šele osvojitev našega Triglava.

Uredn.

(Dalje prihodnjič.)



Kraški Marko Kraljević.

S. Bošnjaković, Zagreb.

Mirno je još ležalo Turković-selo, što se smjestilo s desne strane Rudolfove ceste. Noćna je oluja razagnala znatno omaru pre- djašnjega dana i svježija nas atmosfera opkolila, kad smo silazili sa sjenika i uputili se kroz prozračni već noćni veo prema obrisima našega kršnog cilja. A on sâm, silna gromadina, legao na ledja, oslobodio tabane te upravo burom istrošeni obraz i očelavljelo tjeme prema juž- njačkome nebu, odakle mu se spuštao mraz i puzlo sunce niz njegovu šumovitu bradu, što se spustila niz obronak u dō.

Naumismo ovoga puta pokušati jedan od najzanimivijih, a gotovo nikako ne polaženi uspon na Klek. Odlučismo naime, da se na vrh uspnemo s njegove sjeverne strane, preko Klečice ili tako zvanih „Nogu“ (u specijalnu kartu uneseno kao „Mali Klek“); odanle hrptom u jugo- istočnom smjeru na sâm vrhunac. Taj uspon ima nekoliko varijanata — jednu od tih poznavao je već i naš zaslužni Dr. Šloser-Klekovski — a mi odabراسmo zacijelo najzanimiviju.

Narodno se vjerovanje i ovdje otima o svoga najvećeg junaka Marka Kraljevića, koji se — izmoren viteškim svojim životom, a nemalo i slatkim rumenikom-vinom — uzvitlao topuzinom do sinjega valovlja Jadranskoga mora te za tim ovdje spokojno zaklopio oči na neizvjesni sanak.

¹⁾ Ta prorokba (iz l. 1896) se je izpolnila: l. 1921 — čez 25 let — je bilo vrh Tri- glava nad 1500 planincev!

Komadina mu se glave uzdigla do visine od 1182 m, a nožnim se palcem titra junak s jogunastim oblacima, preko kilometra nad razinom morskom ; dosta, vjere mi, i za takvoga junaka, kakav bijaše naš delija Marko !

Preko tih nožnih palaca vodio nas je dakle naš zasnovani put.

Za preko dobrih pola sata stigismo iz sela do livade, odakle se šumovito tlo stalo strmo da uzdiše. Ta se jaka strmina vere sve do pećina Klečice. Drvlje se prisalo korjenjem uz tlo, ne dajući vjetru ni oluji, da ga skine s toga počasnog mu mjesta vjerne straže.

Uzdigli smo se tom strminom naglo do pod pećine „Nogu“, gdje u zavjetrini namirismo naše gurmanske zahtjeve. Moj se drug smjestio — ptica pjevica — na oštrijku nekoga drveta i razmahao se bezbrižno nogama.

A ja se povedem za primjerom junaka Kraljevića, pružim se na nahrpniku, pripalim lulu od užitka i pun se zadovoljstva uzgundjam takodjer. Umukosmo, prodje nekoliko vremena i žuti se globus pomoli iza kulisa rastrgnutoga predzorja te se stade mirno da uzdiže iz dna širokoga obzorja. Faeton je još nesigurno pritezao uzde i sve je sa strepnjom iščekivalo dan. Plako dopuza iz dola osamljeni, prigušeni glas dvojnika kozara, što je koracao za stadom u ružičastu zoru. Turobno je, obavijena tihim žudnjama, jecala usječena njegova frula kroz rijetki planinski uzduh, a priroda se poigravala njime i tak se meketavi odziv koza vraćao do čeznutljivoga mu srca.

Vrijeme odmicalo, trebalo je, da se krenemo. S vjernim užetom preko ramena i malnim cjeponom u ruci udjemo u vlažno kamenje, što je odisalo rosnim mirisom.

Raštrkani buseni visoke, oštre trave kupali se već poprskani sitnim biserjem vode i sunca, a nemirni je lahor u igri ljuljao njihove vlati i šušajući im razvezivao djerdane sa struka.

Od istoka stali se opet prikupljati sivi oblaci i polako, podjednako izdizali se u preraznim oblicima iz pozadine. Očito preteče novoga nevremena! Sunce nas je međjutim zasad još nesmetano pratilo dalje u kam Klečice. Priljubljeni uz stijenu „Male Noge“ dizali smo se sve više, dok odjednom nekom nesrećom nahrpnik mogo druga, što ga je na čas skinuo s ramena, ne klizne stijenom i jurne bezglavo u dubinu. Dva ugodno iznenadjena pogleda slijedila su časak naslućivani mu trag — zatim oprezni, mučni silaz. Nesreća od nahrpnika izgubila se negdje ispod stijene, gdje nas je izmučilo oštro i krko kamenje te naskroz neprikladna hvatišta kod silaza. Konačno uspije prijatelju, da — s napadnim blijedilom u licu — konstatira negdje u blizini vonj slatkoga malinovog soka, što ga je bio u staklenki brižno pohranio u svoj nahrpnik za napornije časove. Sad nam je njegov aroma samo ojadio dušu.

Vratismo se opet s nahrpnikom i nastavismo s veranjem do vrha „Male Noge“. Tmasti se oblaci u to već nakupili na obzoru, a nad nas je legao stup sparnog uzduha i postajao sve nesnosnijim. Skinusmo košulje, i dok smo još tragali u pećinama za daljnim prolazima, počeo je napokon teško da se njiše uzduh i hujanje nas vjetra krene brže naprijed.

Odrijesimo se od užeta i doskora smo stajali na vrhu. Visoka nas planinska trava primi u svoj naručaj, a sunce se prije svoga izdahnuća obori još svom težinom na nas. Bili smo izloženi, pa se skidao jedan komad odjeće za drugom; dok konačno moj drug ne izjavi, da nema više što da skine. A sunce se razbijelilo kao na dušku kovačkoga mijeha. I tako nam se — u opasnosti, da ne ostanemo dvije pržolice — srećom javi svjetlucanje u oblacima i mi se spremimo, da potražimo kakav zaklon. Trebalo je sići s „Igle“. Zravno je moguće uspeti se do sedla tako, da se zapadno obidje prvi vršak Klečice; za tim žlijebom do sedla. Na sedlu nadjosmo zaklon u maleni pećini, gdje pohranimo ponajprije svoje nahrpnike i išaranu jednu ridjovku-osobiti specijalitet mogu druga, koji joj je u brzini negdje skinuo glavu.

Prema sjeveru otvorio se slobodni pogled nad poljane. Usjeklinom između obiju postranih stijena strnjao je već živahni vjetar, a iz daljine valjala se do nas sve češća grmljavina.

Mi smo se uto već namjestili u kamenju napukle stijene, nastroli granjem neravno tlo i razspeli čadorov list povrh glava. Naumismo ovdje pričekati, dok mine oluja. Vazda spremni na nenadani kakav odmor u stilu dolce far niente, pružimo se lišćem i pripalimo nenadoknadle nam lule tješiteljice. Dim se vijugavo dizao uz stijenu i jurnuo u velikome luku za vjetrom u potjeru. Napolju je na čas nastala kolebava tišina, ona suspregnuta nervoza u prirodi pred dogodjajem.

Drug mi se razpričao svojim originalnim načinom o lovačkim epizodama; do nogu mi je drhtalo granje, a vani je uz kamenje stao da se šunja izvijeni fijuk vjetra, vijugajući busenjem nad šumu i dô u onu neizvjesnu olovnu sivinu.

Jači udarac vjetra zahvati nam čador i potrese njime, nekoliko nam se sitnih kamečaka uzvrpolji nad glavama i otkotrlja dalje.

Projuri jato razdrtih krpa oblaka i brijući stade brujanje vjetra, da struji uz srh.

Umalu pocjepa oštri bljesak nebo i padnu prve krupne kapi kiše. U našem se tijesnom skrovištu smirilo; tko bi znao, kud su koga uspomene ponjele.

Nemilosrdni se pljusak izlijevao oko nas uz lomljivu, što je odjekivala o svakome kamenu i deblu, kao da pećine pršte. Sitni trak vode, što se odnekud pojavio, protjera mog druga s njegovog i onako već skućenog ležaja, a vihar nadme nam pokrov od čadora nastojeći da ga skine. Mlazovi se vode izlijevahu do nas, pa nam je doskora preostala tek malena udubina u stijeni, gdje smo mogli da se vodi uklonimo. Žaželio sam se onako pritisnut o stijenu i napola prokisnut, velikog crvenog kišobrana, pod koji nas je nekom prilikom za jake kiše u Logarskoj dolini kočijaš četvorico strpao zajedno s konjem i kolima — a čemu se jedan od drugova, s nešto odveć tvrdih lakedemonskih nazora sprva grčevito bio protivio.

Medjutim oblak nikako da se iscrpe. Prodje nekoliko mokrih ura i sunce se tamo za oblacima zacijelo već uspelo do zenita ali vrijeme nije kazivalo namjere, da okrene. I zahladilo. Nigdje se nije dalo ništa vidjeti osim neprodurne sivine, gdje su se nebesa priljubila uz zemlju. Legosmo poprijeko, jedan na drugoga; srećom nije težina moga druga mogla da me prignječi — on je opet sa svoje strane tvrdio, da na takovoj kladi već odavna nije ležao — i zadrijemasmo.

Kad sam se probudio — baš me licem o lice dočekaok okovani poplat mog prijatelja — bio ja oko nas već debeli mrak. Sedam sati, a pljusak je još prao nepromjenjenom žestinom.

Dakle znači, ostati na mjestu do zore. Skinem druga sa sebe, skupimo granje, što je još suhoga preostalo, podastremo oganj i u živahnom ugadjaju dočekamo noć. Studen nas već zarana digne. Oblaci se stali trgati, kiša prestala da pada i mi nestrpljivo dočekali zoru.

U visini se još krajem potezale osamljene pruge oblaka, zaostalih iza njihovog jata. Kad se napokon probilo sunce, napustismo i mi svoje skrovište te se sa sjeverne strane uz naše skrovište digosmo na „Veliku Nogu“. Domala sadjemo.

Protegosmo se i izgladismo noćne impresije na našem tijelu te proslijedismo put hrptom u jugoistočnom pravcu prema vrhu. Put nas vodi šumicom, malenim početnim lukom, uvijek srhom grebena, gdje nam se ukazuje stijenje glavnoga vrhunca. Kozjim tragom probijamo se kroz granje nastojeći, da ostanemo na grbini. Množina je bjelih klinčića oko nas i preobilje motiva, što ih pružaju fotografskoj ploči svijetlo, sjena i kamen. Udaljili jesmo se tako od Klečice, koja je sad na kraju grebena poprimila oblik oble kape — iza „velike“ izvornje još komad „Male Noge“, a pred nama se sve jasnije ispoljava glavni vrhunac.

Stigosmo do konačnog cilja. Na vrhu smo. Poslije sinoćnje oluje pukao je bistar razgled kroz prozirni veter. Sa sjevernog dijela obzorja pozdravlja nas Triglav; bliže do nas završujući grbinu, ležala je netom

pohodjena Klečica, a nešto prema sjeveroistoku smjestilo se naše polazište Turković-selo, pa onda Hreljin Brestovac, Vitunj sa Vitunjšćicom, što je pohrlila prema Dobroj, na čijoj se opet obali smjestila oveća mjesta, Vrbovsko i druga. U pozadini uzdiglo se Somoborsko gorje, Uskočke planine sa Sv. Gerom, pa Medvednica. Prema istoku Ogulin, u pozadini Bosanske planine i Velebit. Prema zapadu Risnjak, Viševica i Sniježnik.

Teško smo se dijelili od toga rijetkog razgleda, što se nam tada pružio.

S podnožja Klekova bacimo još jedan pogled na njegovo lijepo stijenje, na kamenitu Visibabu, Djeda i Babu, te pospješismo povratak u Ogulin, gdje je naša dekapitirana doduše, ali uvijek još respektirana ridjovka u prenatrpanom vozu pribavila još dostatnoga mjesta za nas.



Dve pismi iz Albanije.

1. Kako je v Albaniji?

Dne 13. 11. 1921.

„... Zdaj se nahajamo 54 km zračne linije severozapadno od Piškopeje blizu Lurije, večje albanske vasi. Vreme nas ima jako rado: ali imamo sneg, ali za izpremembo dež, suhe strehe pa nikjer, ker tu nimajo nobenih planinskih ali vsaj pastirskih koč. Po naseljenih krajih ne vidiš nikjer nobenega gozda, ali vsaj nekaj takega, kar si mi predstavljamo pod imenom gozd, ampak samo male okrnjene hrastiče ali hrastovo grmovje. Skozi tako grmovje brez strganih hlač ali brez strgane bluze priti, to je umetnost, ki jo znajo samo Arnavti.

Večje gorovje je jako strmo in skoraj popolnoma kamenito, le v spodnjem delu ima omenjeno karakteristično hrastovo grmovje. Na nekaterih mestih, posebno v neobljudenih kotlinah, pa vidiš lepe bukove gozdove; ti gozdovi so tu nekaj posebnega. Strmel boš, ker vidiš tu bukve, s prečnikom od enega do 2 m, ravne in kakih 10 do 15 ali še več metrov visoke. V njih ne dela noben gozdar in nobena sekira, samo veter in vreme sta tu gospodarja.

Povprečna višina teh gor je 750 m. Gore same so precej razsekane in imajo mnogo vrhov in globoko zarežane doline, v katere se izteka voda. Gorovje je većinoma apneno, nekaj tudi granitno; na poedinih mestih se najde tudi vulkansko gorovje, kakor na primer pri Piškopeji. Iztočno od tega mesta, kakor med Debrom in Žirovnico, so

jako gorke žveplene kopeli, ki bi se dale lepo izkoriščati, če bi bili kraji bolje osigurani in ob prometni progi.

Zelo interesantno je bivanje in sploh življenje Arnavta. Poglejmo si takega človeka, in sicer izmed tistih, ki so na naši strani. Postave suhe, srednje velike, ozka energična lica, črnolasast, črnobrat, črne ostre oči, večinoma kriv orlov nos — tak je Arnavt. Zdaj njegova obleka! Na glavi ima malo belo, okroglo čepico v obliki male skledice, nekako iste velikosti kakor mašnikova tonzura. Gornji del telesa pokriva živo barvast telovnik s svetlimi gumbi. Hlače imajo turško obliko, spredaj brez zareza. Zato pa imajo štiri žepe, skozi katere po navadi gledajo spodnjice. Šivi na hlačah so črno obrobljeni. Spredaj so hlače skupaj zavezane. Na nogah nosijo raznobarvne domače nogavice in črez nje opanke. Opanek obstoji iz usnja, ki je ovito samo okoli noge, in še to ne popolnoma. Taka je moška obleka. — Ženska ni dosti drugačna. Obraza mlade ženske nikdar ne vidiš, in če vidiš staro, je grda, grda . . . Okoli glave imajo rute temne barve, čez obraz pa pajčolan ali nekaj temu podobnega. Tudi one imajo telovnik, ki pa sega skoraj do kolen. Pod njim nosijo turške hlače, ali samo zadnji del hlač visi do kolen in je večinoma iz belega platna. Opanke so jim iste kakor moškim. Glavni del obleke pri obeh spolih pa je od 10 do 20 metrov dolg pas, ki si ga ovijejo okoli trebuha. Pas je bele barve in vanj vtakne Arnavt vse njemu potrebne drobnarije in denar. Ako nosi puško, dene čez ta pas še drugi usnjati pas, v katerega zatakne patrone; ta pas izgleda približno tako kakor patronski pas strojnih pušk.

Puško ima Arnavt — ako jo ima — samo repetirko, in sicer le vojaško puško, večinoma avstrijsko ali turško. Če Arnavt kam dalje gre, si pripaše še usnjato torbo v obliki svinjskega mehurja, in sicer zadaj okoli pasu. V njej nosi malo kruha in sira.

Njih hiše so originalne. Hiša je sezidana iz kamenja in blata in ima nizko, z deskami ali starodavnimi opekami pokrito streho. Okna so jako mala. Stekla ne poznajo. Če zapre okno (leseno), potem je v hiši popolnoma temno. Vsaka hiša ima eno nadstropje, podstrešja pa ni. V prvem nadstropju so zraven oken male luknje, skozi katere lahko na vse strani strelja. V tem nadstropju Albanec tudi stanuje; v pritličju je hlev. Iz pritličja vodi v prvo nadstropje lestvica, ki se ponoči, ko se zapro spodnja vrata, potegne gor. Ženske imajo po navadi posebno sobo.

Pohištvo je lahko naštet. Mize, ako so sploh v hiši, so jako nizke, komaj petnajst centimetrov visoke. Omare ne vidiš; najdeš le kako skrinjo za shrambo žita. Potem imajo male sodiče za sir, najprimitivnejšo tkanino in nekaj ovčjih kož. To je vse pohištvo.

Kuhinja je istočasno tudi soba za bivanje. V zid je vdelano malo odprto ognjišče in za kuhanje ne potrebujejo drugega kakor tako imenovani bakrenik, to jo navaden bakren kotel z locnom, na katerem visi nad ognjem.

Arnavti živijo poglavitno od živinoreje, in sicer od ovčarstva. Nekateri imajo tudi koze in albanska goveda; to je zelo majhna pasma. Vsak pa ima nekaj oslov, konjičkov ali mezgov, katerim nikdar ne snamejo sedla. Razen živinoreje vsak obdeluje malo polja, ali to na najprimitivnejši način. Njih plug ni drugega nego močna veja z malim kosom debla, ki je priostreno. S tem orjejo po svoji kameniti zemlji! Pridela se poglavitno koruza, malo ječmena ali pšenice. Njih hrana je v prvi vrsti koruzni kruh, sir, mleko, ovčje maslo, ob velikih praznikih tudi jagnje; pijejo pa samo vodo in kavo. Kadijo lastno pridelani tobak iz večkrat jako dragocenih in raznoobličnih lul.

Moški delajo jako malo, ali nič. Glavno delo imajo vedno žene. Žena obdeluje polje, kuha, prede, šiva. Moški samo sedi in kadi ali pa postopa naokoli. Velik je pri njih nagib k roparstvu, in sicer k zahrbtnemu. Zaradi tega kraji tu še vedno niso varni. Poznanje potov in hribov, kakor tudi njih vztrajnost in vzdržljivost ter lahka obleka jim dovoljuje najdrznejše rope.

Po navadi ima vsak od njih samo eno ženo, bogatejši jih imajo tudi več. Denar sprejema ali izdaja Albanec samo srebrnega ali zlatega. Najdeš pa pri njih najraznovrstnejše denarje: dinar, krono, perper, liro, frank itd.

Albanija bi bila za turista jako lepa, ali imeti bi moral s seboj hrano, omogočiti bi bilo treba promet in povečati človeku varnost.

Tako izgleda Albanija. Ni tako grozna, kakor jo opisujejo, neznosna pa je, ako dežuje, ker od vsakega griča tečejo kar reke; kajti voda ne vsiha v zemljo. Brez nepremočljivega plašča ne smeš v Albanijo. . .“

Branko Tominšek.

Društvene vesti.

Zbor delegatov. Vršil se je dne 17. decembra v društveni pisarni Osrednjega odbora v Ljubljani.

Udeležili so se ga poleg odbornikov Osrednjega odbora sledeči delegati podružnic: Za Kamniško podružnico g. Anton Strgar in Makso Koželj; za Kranjsko podružnico g. Josip Lapajne iz Cerkelj; za Kranjskogorsko podružnico g. Dr. Josip Tičar; za Litijsko podružnico g. Ferdo Tomazin; za Posavsko podružnico g. Janko Orožen; za Savinjsko podružnico g. Anton Spende; za Podravsko podružnico g. Brunon Rotter; za Mariborsko podružnico g. ravnatelj Jakob Zupančič skupno z g. Rotterjem; za Mežiško podružnico g. Stanko Vizjak in

za Goriško podružnico gg. Janko Božič, Dr. Anton Mauri in g. Evgen Sila. — Udeležil se je zbora tudi g. Dr. Ciril Žizek, načelnik oddelka za promet tujcev in turistiko v trgovinskem ministerstvu v Beogradu.

Načelnik Dr. Fran Tominšek otvori zborovanje, imenuje zapisnikarjem g. tajnika Kunaverja, pozdravi vse navzoče, poda kratek pregled o društvenem delovanju in posebno poroča o pripravah za ustanovitev skupne organizacije med jugoslovanskimi planinskimi društvi.

I. Nato otvori razpravo o pregledu delovanja podružnic in o načrtu za društveno delovaje v bodoči dobi.

G. Dr. Ciril Žizek se oglasi k besedi, pozdravlja delo Slov. Plan. Društva in poroča, da se je pri ministerstvu ustanovil odsek za pospeševanje turisticke, ki mu bo na skrbi, da se oživi in povzdigne turisticke tudi v onih krajih naše države, koder sedaj še ni razvit promet tujcev. Ministerstvo je voljno podpirati SPD v njegovih hotelskih podjetjih, želi pa, da se gospodarstvo hotelov vodi posebej in loči od oskrbe planinskih koč. Hoteli naj bodo tako urejeni, da bodo nudili stalnim letoviščnikom pravi oddih. Nujna potreba je, da se razširi planinsko delovanje po celi državi, in on priporoča organizacijo, kakršno so uvedli na Čehoslovaškem, kjer imajo eno skupno društvo, krajevno pa delujejo po podružnicah in župah; tudi pri nas bi se naj za večje pokrajine ustanovile župe, ki bi združevale tam poslujoče podružnice. Skupnost med planinskimi društvi naše države naj bi se čim preje udeležila, če mogoče že do prihodnje sezone. Pogoji za ta razvoj so podani; tudi v srbskih krajih se snujejo planinska društva, v Užicah n. pr. se turistovsko delovanje že vrši. Konečno priporoča, da naj se ustanovi enotna planinska terminologija; na Slovenskem že obstoji, treba pa je tudi tukaj skupnosti za celo državo in naj se torej zberejo najboljši izrazi in označbe iz vseh naših pokrajin; ker pripravlja g. Badjura vodič po naših Alpah, naj bi ga izdal v srbohrvaščini. Od Slov. Plan. Društva pričakuje uspešne sopolmoči za razvoj skupnega turistovskega dela.

Načelnik dr. Tominšek pozdravlja sodelovanje tako važnega činitelja pri našem delu in poroča, da se po dosedanjih sklepih ustanovi Zveza vseh naših planinskih društev in da izdeluje tozadevna pravila Hrvatsko Planinarsko Društvo; naše društvo bode vsekako izvršitev pospeševalo. Uvažujemo pa tudi vse ostale nasvete in posebno v hotelskem obratu se bomo strogo držali pravila, da nudimo sezonskim gostom poleg oskrbe tudi miren odpočitek.

G. Badjura opozarja, da naj se tudi pri jedilnih kartah uvedejo najboljši skupni izrazi.

G. Vizjak poroča za Mežiško podružnico, da je delovanje zelo težavno, ker je po nesrečnem plebiscitu kraj raztrgan. Podružnica pa vendar pridobiva tal in velika industrijska podjetja jo podpirajo. Pripravlja se postavitve nove koč na Peci, za kar bo mogoče les v bližini dobiti, in sicer brezplačno. Priporoča, da bi se slovenski planinci začeli zanimati za te eksponirane kraje — že sedaj dobé na Peci zavetišče v tamošnji lovski koči, ako se izkažejo s planinsko izkaznico.

Soglasno se odobri kot delovni načrt postavitev nove koč na Peci.

G. Strgar poroča o stanju Kamniške podružnice, prosi pojasnil glede upravljanja Kamniške koč in predlaga, da naj se vse markacije izvršujejo v enotni rdeči barvi (minium), ki bi jo podružnice dobivale pri Osrednjem odboru. Omeni tudi, da je Kamniška podružnica pripravljena sodelovati pri stavbi koč na Krvavcu.

Načelnik da pojasnila o izdatkih Osrednjega odbora za Kamniško koč, g. Vizjak pa opozarja, da bi se dala dobiti barva „minium“ direktno iz tovarne v Mežici.

The central european mines limited — Mežica); tozadevno posredovanje in razpošiljanje prevzame Mežiška podružnica. Soglasno odobreno.

Načelnik priobči poročilo Savinjske podružnice (g. Frana Kocbeka), da treba povečati kočo na Korošici in da se pripravlja stavba dependance pri Piskrnikovem zavetišču v Logarski dolini: Ta načrt se sprejme odobruje v vednost.

G. Josip Lapajne poroča za Kranjsko podružnico, da se postavi na Kravcu v Grintavskem predgorju nova koča, ki se bo imenovala Hribarjeva koča; opisuje važnost te postojanke za razvoj prometa v tem predgorju; pozivlja ostale podružnice na skupno akcijo za postavitev tega novega, tudi za zimsko turistiko važnega zavetišča.

Ta delovni načrt se odobri in načelnik še posebej opozarja, da treba prostor za novo kočo pridobiti v last.

G. ravnatelj Zupančič za Mariborsko podružnico opisuje razvoj podružnice; pridobila je v last poprejšnjo „Marburger Hütte“ za kupnino 218.000 K, — to sta dve lepo izvršeni in dobro opremljeni večji zavetišči, ki se oskrbujeta celo leto — oskrbnica je Slovenka, poset vedno dober. Podružnica ima tudi v svoji oskrbi staro lovsko kočo na Klopnem vrhu. Turistika se torej v Pohorju dobro razvija, kar je važno z ozirom na bližnji Maribor. Sploh se tudi v okolici Maribora pridno zaznamujejo poti.

G. Rotter poroča za Podravske podružnico, da je svojo Ruško kočo na Pohorju z velikimi stroški popravila in na novo uredila. Deluje pa roko v roki z Mariborsko podružnico.

Za delovni načrt teh dveh podružnic se proglasi končna ureditev njih velevažnih postojank na Pohorju in izpopolnitev markacije potov.

Gosp. dr. Tičar oriše težave, ki se v njih nahaja Kranjskogorska podružnica po razmejitvi z Italijo. Ponosni „Dom na Vršiču“ leži onstran mejne črte in je zaseden po laški finančni straži — za nas je izgubljen — kako se bodo pa dale odškodninske zahteve proti Laški državni upravi urediti in ali bo mogoče sploh to postojanko rešiti za turistovski promet v zasedenem ozemlju, je docela negotovo. Podružnica bo pa uredila za turiste takozvano „Rimlovo kočo“ v bližini ruske kapele, toda žrtve bodo velike.

Gosp. Božič razloži položaj Goriške podružnice, ki združuje pri nas planincebegunce. Dasi nimajo več svojega teritorija, kjer bi mogli delovati, se udeležujejo z vso vmeno turistovskega gibanja v naših krajih, imajo svoje sestanke in predavanja in prirejajo večje skupne izlete; skušali bodo vendar vzdržati vezi s slovenskimi planinci na Goriškem in v Primorju.

Gosp. Tomazin poroča o gibanju Litijske podružnice; prirejajo se skupni izleti v okolici in tudi v Grintavce in obnavlja se zaznamovanje potov.

Po poročilu g. Orožna je tudi Posavska podružnica oživela in bo popravila Jurkovo kočo na Lisci, vzdržuje pa tudi stike s Celjskim odsekom Savinjske podružnice in s planinci iz Zagreba.

Načelnik še poda poročilo Selške podružnice, koje mu je predložil — osebno zadržan — njen odposlanec Dr. Andrejka. Podružnica se je resno lotila stavbe nove koče na Ratitovcu (Krekove koče); les je že posekan, se obdeluje in se bo v kratkem spravil na prostor — koča bo stala blizu pod vrhom; nabirajo se prispevki v širših, tudi hrvaških krogih in upati je, da se stavba in pokritje izdatkov srečno izvrši. Ko bo stala Krekova koča, bo tudi v tem lepem, po razgledu in flori zanimivem, tik ob novi meji stoječem gorovju turistovski promet znatno oživel. — Prirejajo se še tudi potrebne potne zveze, potrebne preko goščav in planin razsežne Jelovce. Selška podružnica hoče razširiti svoje delovanje čez Jelovco do Save Bohinjke in pritegniti k

sebi ves škofjeloški sodni okraj — vse to kajpada v sporazumu z Radovljiško in Kranjsko podružnico.

Vsa ta poročila in vsi načrti se sprejmejo z odobravanjem v vednost.

Glede delovanja Osrednjega odbora začrta načelnik dr. Tomišek program le v glavnih potezah: izvedbo skupne organizacije, zopetno ureditev izropane Orožnove koče in Erjavčeve (bivše Vossove) koče, izdatno popravo koče na Veliki Planini, čim najboljše ureditev oskrbe planinskih koč in hotelov, prevzetje hotela pri Sv. Janezu ob Boh. Jezeru v daljši zakup in ureditev istega kot prvovrstnega planinskega hotela, pri stavbi večjega turističnega zavetišča v Kamniški Bistrici — izpopolnitev Planinskega Vestnika (posebno z ilustracijami).

II. Kot druga točka je na dnevnem redu volitev poverjenikov, ki po pravih kot odposlanci podružnic vstopijo v Osrednji odbor. Načelnik pojasni, da je nova volitev potrebna; dosedanja poverjeniki so v takem položaju, da ne prihajajo in tudi ne morejo prihajati k sejam — in razen tega bodo to leto tudi volitve Osrednjega odbora, ker je odpadlo več odbornikov in so tudi ostali dali svoje mandate na razpolago.

Načelnik priporoča, da naj se izvolijo za poverjenike taki člani podružnic, ki bivajo v bližini Ljubljane, tako da se bodo mogli udeleževati odborovih sej.

Nato se soglasno izvolijo za poverjenike: gg. Jakob Božič, Fran Kunaver, Miroslav Pretnar, Rudolf Pučnik, Anton Spende in dr. Jos. Tičar, vsi v Ljubljani, za namestnika pa gg. prof. Anton Zupan v Kranju in Rado Medic v Kamniku. T.

Obzor.

Mariborska podružnica SPD., III. planinski ples. — Ta podružnica je priredila dne 1. februarja 1922 v obširnih prostorih Götzove dvorane svoj tretji planinski ples, ki se je vršil ob jako obilni udeležbi in je tudi gmotno prav dobro uspel. Dvorana je bila vsa v gozdno igličasto zelenje odeta. Spredaj na okrašenem odru je svirala vojaška godba, njej ob straneh sta bili postavljeni dve veliki planinski koči. V eni se je utaboril „pohorski kramar“ Rotter in je napol zastonj (za svoj trud ni dobil nič nagrade) prodajal razno planinske drobnarijo. Svojega pastirčka g. Lavrenčiča je pošiljal po dvorani, da je razpečaval najnovejši, ta večer izišli list „Planinski šaljivec“ *) v zabavo in pouk vsem tistim, ki zaradi gneče niso prišli do plesa, da so postali vseeno židane volje. V isti koči je proti mali odškodnini razdeljevala gdč. Tomaničeva srčke vseh velikosti, lecte in odpustke; orjaško srce je šlo celo na dražbo. Na drugi strani odra je bila kočica za prodajo planinskega in vrtnega cvetja, in sicer pod vodstvom gdč. Vončinove. Na nasprotnem koncu dvorane so imeli bratje Čehi svoj tabor za okrepčila in poleg njih sta gg. Medved in Karba otvorila poročni urad za prevroče plesalke in plesalce. V gornjih prostorih ob galeriji so bili razni štanti za okrepčila in jedila pod vodstvom gospe Balonove, Čepičeve, Novakove, Pintarjeve, Stepičeve, ki so z neumorno vztrajnostjo vršile svojo prostovoljno nalogo, da so preskrbele mnogobrojnim obiskovalcem okusnih prigrizkov in pravočasnih prilivkov. Posebna zahvala gre gospej Balonovi, ki je tako lani kakor letos pravočasno pridobila in organizirala cel štab gospá in gospodičen, da so pomagale v pripravah jedil in na večer v šotorih. Brez njih bi bila planinska veselica v takem obsegu nemogoča. — Vstopnic se je prodalo 1465. Prišli so bratje Hrvatje iz Zagreba in Varaždina, celo

*) O tem šaljivem listu poročamo pri drugi priliki. — Uredništvo.

iz Banata, prišli so vrli Čehi, pritisnula je okolica Maribora in zbralo se je iz mesta samega vse, kar ljubi naše planine in naše Pohorje. Čistega dobička je okrog 15.000 D, ki se porabi za Mariborsko koč na Pohorju. Odbor podružnice se najpristrčneje zahvaljuje vsem sodelovalcem na tej tako krasno uspeši prireditvi. (Z.)

Hrvatska planinarska izložba. — (Iz „Jutarnjega lista“ z dne 26. januarja t. l. povzamemo sledeče poročilo): „Zagreb, 25. I. 1922. Hrvatsko planinarsko društvo priredilo je u umjetničkom paviljonu planinarsku izložbu, koja će u velike zadovoljiti sve prijatelje zdravog i odmjenog planinarskog športa.

Planinarstvo razvijalo se u Hrvatskoj polako — ali iza rata je hrvatsko planinarsko društvo postiglo razmjerno velik broj članova, a ova izložba dokazuje, da interes za planinarstvo sveudilj raste. Društvo je prije rata imalo redovito nešto preko 200 članova, prije rata broj je porastao, ali za rata opet pao, da se u posljednje dvije godine digne do — preko 2000!

Zanimljivi su u izložbi podaci, koji ilustriraju napredak hrvatskog planinarstva. „Hrv. planinarsko društvo“ ima i svoj posebni organ („Vijesnik“), ali i dnevni listovi i tjednici rado daju prilike, da se planinarstvo propagira. U izložbi su posebice označeni listovi, koji su za raširenje hrv. planinarstva zaslužni — sa popisom priloga, koji zasijecaju u tu struku. Od društvenih edicija (preko 20), važan je vodič po Bosni, koji je prije desetak godina izašao u vrlo lijepoj opremi.

Pregledavajući izložbu posjetnik će naći sve, što može zanimati planinara — počevši od praktičnih potreba obuće i odijela, pa do zbirke bilja i kamenju i do meteoroloških tabela. Etnografski muzej u Sarajevu izložilo je narodno odijelo gorštaka iz planinskih krajeva — ovo bosansko odijelo sasvim je nalik našem ličkom. Vrlo su zanimljive naše „cipele za snijeg“ — zapravo neka vrst „skia“, koje rabe Bošnjaci, stanujući na visinama. To je obruč povezan sa poprečnim krpama, koje daju široku plohu, privezan o cipelu taj obruč olakšava hodaње po snijegu. Iz Sarajeva su takodjer prekrasni snimci Planinarskog udruženja (bivšeg „Herrenkluba“), od kojih se ističu naročito partije iz Boke Kotorske i oko Prenja. Veliko mnoštvo fotografija iz gorskih krajeva Slovenije izložilo je Slovensko Planinsko Društvo, koje je prije rata s uspjehom pobijalo rad „Alpenvereina“ i stvorilo jaku organizaciju, sličnu sokolskoj. Dakako — planinari su onda za svoje toure imali na željeznici pola cijene!

Od fotografija naših amatera ističu se vrlo lijepi snimci sa Velebita i Sljemena — neke fotografije su prava umjetnička djela. Imade i akvarela i uljenih slika sa partijama iz Slovenačke, kao što je uopće ovaj dio na izložbi vrlo jako zastupan. Posebice se mora istaknuti zbirka somborskog liječnika dr. Stojanovića, koji je prešao sve gore u Jugoslaviji i snimio ih. Na njegovim partijama prati ga učitelj u Švici g. Šarinić, koji je za izložbu ustupio jednu zbirku snimaka dra Stojanovića, koja je i po potpunosti i po krasoti planinarskih partija prava rijetkost svoje vrsti.

Inž. g. Sravits izložio je vrlo poučnih veduta i karata iz Švajcarske, koje čine za sebe posebnu cjelinu (u srednoj dvorani). Isto tako izložili su i Česi svoje planinarske karte.

Slovenci izložili su vrlo lijepo izradjene karte Karavanki i ostalih svojih alpskih predjela, kao što i pregledne turističke karte, od kojih će neke tek u štampu. Od naših planinara vrlo su zanimljive prosjeke izložili prof. M. Šenoa (Shematički pregled svih gora u Jugoslaviji) i g. Paulić. Od Šenoa su i pogledi na Velebit s južne i sjeverne strane. Zanimivi su grafički predloženi rezultati meteoroloških motrenja, u kojima je komponirana temperatura, vlaga i insolacija u Zagrebu i na Sljemeni. Zimi ima Sljeme više sunca od nas u dolini — samo u najžarčem ljetu budemo jednaki!

Hrvatsko planinarsko društvo ima mnogo osnova — to se na izložbi jasno vidi. Tako je izložen plan za proširenje planinarske kuće na Sljemeni i model slične kuće za Rišnjak. Ali — ova posljednja osnova zamišljena je pod konac rata i sada neizvediva radi horendnih troškova.

Poučan je na izložbi sasvim znanstveni dio, koji će zanimati i zoologa ili botaničara, koji nije planinar. Dijelom od amateura, a dijelom od stručnjaka pribrane su rijetke biline naših gora i prikazane u vrlo lijepim tabelama, koje su našle pohvalu stranih stručnjaka. Preparator g. Alinger izložio je rijetke životinje sa najvećih visina — vidimo tu i zadnjeg kozoroga, koji je sasvim izumro, a izloženi su i lijepi egzemplari zrdava, raznih otrovnica, ptica itd. Isto tako je u jednom ormaru izložena zbirka svih ruda, koje dolaze u obzir, pak će ovaj dio izložbe zainteresovati osobito djake, koji imadu u većim skupinama posjetiti izložbu. Naravski, da ne manjkaju i fotografski aparati i sve turističke potrepeštine.

Cijela izložba razvrstana je vrlo pregledno i slikovito, tako da i vanjsko lice odgovara lijepoj sadržini. U izložbi su uvijek prisutni povjerenici Hrv. planinarskog društva, koji daju najpripravnije svaku informaciju. Sigurno je, da će planinarska izložba i u pogledu posjeta i kao propagandističko sredstvo postići najljepše rezultate, te će planinarstvo steći novih prijatelja i podupiratelja.

Planinski koledar za l. 1922 je že skoraj razprodan. Kdor ga še nima, naj hitro poseže po njem. Stane s poštnino K 21 — in se naroči pri založništvu v Mariboru, Krekova ul. 5. — P. n. naročniki, ki so z naročnino še na dolgu, naj jo blagovolijo nakazati, da zamoremo plačati tiskarno. — Tudi smo prejeli od več strani popravke vsebine; prosimo še nadalje, da se naši prijatelji zglasijo s popravki in članki za prihodnji letnik. Rotter.

Planinski ples v Ljubljani. Osrednji odbor je priredil dne 1. februarja v ljubljanskem Narodnem Domu svoj VIII. planinski ples. Ta ples je imel, kakor prejšnja leta, značaj planinske veselice in je bil prav dobro obiskan. Vodstvo paviljonov, kjer so se prodajala okrepčila, in vodstvo srečolova je tudi to pot prevzel številen damski odsek, kateremu gre prva zahvala za dobri uspeh. Zabava je bila vseobča, neprisiljena; tudi plesaželjna mladina stare in nove struje je prišla na svoj račun, ker sta bili prirejeni 2 plesišči (v veliki dvorani in v sokolski telovadnici). V obeh dvorana h je svirala godba Dravske divizije.

Podrobnejše poročilo in seznam daril, ki jih je društvo sprejelo za srečolov, objavimo prihodnjič.

Kazalo vsebine za leto 1921. Med članki naj se vstavi „Krvavec — Greben — Cojzova koča. Fr. Lapajne, str. 152.“; ta članek je v kazalu pomotoma izostal.

„Planinski Vestnik“ se naroča pri Osred. odboru SPD v Ljubljani. Naročnina: 25 Din. na leto.

Vsebina: Jakob Aljaž: Planinski spomini (Str. 1) — Srečko Bošnjaković: Kraški Marko Kraljević (Str. 5.) — Branko Tomišek: Dve pismi iz Albanije (Str. 9.) — Društvene vesti: Zbor delegatov. (Str. 11) Obzor: Mariborska podružnica, planinski ples. (Str. 14). — Hrvatska planinarska izložba. (Str. 15). — Planinski koledar 1922. (Str. 16). — Planinski ples v Ljubljani. (Str. 16). — Kazalo vsebine za l. 1921 (Str. 16). — Slika: Zasneženi Triglavski vrh. (Str. 4).

Urednik **dr. Josip Tomišek** v Mariboru. — Izdaja in zalaga Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani (Osrednji odbor). — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani